

Algemene beschouwingen zomernota 2025

Beste raad, burgercommissieleden, college van B&W, vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie en belangstellenden. Voor ons ligt de zomernota 2025. We willen allereerst de ambtenaren bedanken die hiervoor de afgelopen tijd veel werk verzet hebben. En natuurlijk ook de griffie voor de ondersteuning in de afgelopen periode en de bodes.

In onze bijdrage zullen we niet ingaan op alle thema's uit de begroting, maar juist op de drie speerpunten uit ons verkiezingsprogramma en een stuk reflectie:

1. Kansen voor iedereen
2. Wonen voor iedereen
3. Sterk bestuur voor iedereen

Onze visie is gericht op een samenleving waar duurzaamheid, inclusiviteit en gelijke kansen voor iedereen centraal staan. We zetten ons in voor betaalbare woningen, betere zorg en onderwijs, en een groene toekomst. D66 Halderberge streeft naar een gemeente waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen.

Ontwikkelingen in de samenleving, in onze omgeving en hier in het gemeentehuis

De wereld staat in brand: oorlogen, onderdrukking en oprukkend populisme.

Als wij de grote problemen van onze tijd willen oplossen dan is het beschermen van onze democratische waarden van levensbelang. Maar de democratie staat onder druk door feitenvrije meningen en desinformatie, waardoor verworven vrijheden opnieuw moeten worden bevochten. Er wordt een politiek van haat en uitsluiting bedreven die we nooit mogen normaliseren.

We hebben ons hier ook vorig jaar duidelijk over uitgesproken en constateren dat het hier in de raad op dit moment een stuk beter gaat.

1. Kansen voor iedereen

Goed onderwijs in goede gebouwen

Al jaren pleit D66 Halderberge voor goed onderwijs in goede gebouwen. Eindelijk gaat dit jaar gestart worden met de noodzakelijke uitbreidingen van de basisscholen De Klinkert en Uniek. Met deze uitbreidingen worden het twee volwaardige kindcentra, waar onderwijs, kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie (VVE) bij elkaar komen.

Er zullen nog genoeg uitdagingen zijn, zeker als we kijken naar de verkeerssituatie bij Uniek. Daarnaast mogen we de basisscholen De Regenboog en De Bukehof niet vergeten. Vorig jaar spraken we de hoop uit dat hiervoor budget in de begroting van 2028 opgenomen zou kunnen worden en is er ook een toezegging gedaan door het college om de raad op de hoogte te houden. Gezien de meerjarenbegroting zoals die nu voor ligt, zien we dat hier mogelijk geen ruimte voor is. Wat D66 Halderberge betreft stellen we dit niet nog verder uit.

Vraag aan portefeuillehouder: Wat zijn de mogelijkheden om wel te kunnen starten met renovatie of nieuwbouw van basisscholen De Regenboog en De Bukehof?

Goede gebouwen betekent ook een gezond binnenklimaat. We zijn dan ook benieuwd naar wat er uit het onderzoek gaat komen met betrekking tot de gebreken bij basisschool Uniek en het sport- en

schoolcomplex Futura. En vooral hoe dit opgelost gaat worden. We blijven dit met veel aandacht volgen.

Jeugdzorg

Kansen voor iedereen begint bij dat iedereen van jongs af aan een eerlijke kans krijgt. Helaas hebben steeds meer jongeren hulp nodig. In Halderberge is dat bijna 1 op de 8 jongeren (in 2021 was dit 1 op de 9). In 2000 was dit landelijk 1 op de 25. Dit verklaart mede de kostentoeename in de jeugdzorg.

Helaas wordt er heel erg gefocust op de kosten, wat met bijna 13 miljoen voor 2025 ongeveer 11% van de totale begroting is van Halderberge. Bij ten minste 60% van de jeugd die op dit moment een laagcomplex zorgarrangement ontvangt is er sprake van kind gerelateerde factoren en heeft dit dus niets met de omgeving te maken waarin een kind opgroeit.

Wil je echt stappen maken, dan zul je je moeten focussen op de problemen. Zorg ervoor dat wachtlijsten verkort worden en jongeren de juiste hulp krijgen. Het niet helpen van deze jongeren zorgt later alleen maar voor meer problemen, zoals bijvoorbeeld schooluitval, niet kunnen werken en onbegrepen gedrag. Dit kost ons als maatschappij alleen maar meer geld en er worden levens verwoest.

Zet in op preventie. Help gezinnen waar problemen zijn, zoals bijvoorbeeld gebruik van verdovende middelen, verslaving, een problematische relatie tussen ouders, financiële problemen of huisvestingsproblemen. Hiermee kan je voorkomen dat een deel van de jongeren gebruik moet maken van de jeugdzorg. Circa 30% van de jongeren in de jeugdzorg heeft met een dergelijke thuissituatie te maken.

Hierbij willen we als D66 Halderberge onze complimenten geven aan de wethouder en betrokken ambtenaren voor de goede informatievoorziening in de werkgroep sociaal domein en de inzet om grip te krijgen op de stijgende kosten in de jeugdzorg. Dank daarvoor.

Gezonde leefomgeving voor iedereen

Klimaat en duurzaamheid zijn nodig voor een gezonde leefomgeving. We zijn als gemeente goed onderweg om in elk nieuwbouwplan voldoende rekening te houden met een stuk klimaatadaptatie en ook duurzaamheid wordt daar niet vergeten. Ook zien we in een aantal projecten meer aandacht voor duurzaamheid, zoals bij het vervangen van de Lamgatse brug en de verbouwing van het gemeentehuis. Blijf vooral ook inzetten op communicatie, het helpen en het motiveren van mensen om te verduurzamen.

Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. We blijven de ontwikkelingen volgen over de veiligheid van het spoor door onze woonkernen. Aandacht hiervoor mag niet verslappen.

Het ondergronds brengen van de milieuparkjes voorkomt al een heleboel overlast. Toch blijven we hier benadrukken dat communicatie en het goed onderhouden en schoonhouden van de milieuparkjes belangrijk is om de meeste overlast te voorkomen.

Vraag aan portefeuillehouder: Wordt deze mening door het college gedeeld?

Rookvrije generatie

Roken is geen vrije keuze. Pubers, maar ook kinderen uit groep 7 en 8, worden op geraffineerde wijze door de tabaksindustrie verslaafd gemaakt, lang voordat zij zelf beseffen waar ze aan beginnen. [1 op de 4 jongeren \(12 t/m 25 jaar\) vapet en/of rookt](#), terwijl als je naar alle leeftijden kijkt dit 16,4% is.

D66 Halderberge wil dat de gemeente zich meer inzet voor een rookvrije generatie. Dit begint bijvoorbeeld door alle plekken waar kinderen in Halderberge sporten, recreëren en verblijven rook en vapevrij te maken. Nu wordt er bijvoorbeeld nog steeds gerookt bij een aantal sportvelden en op festivals waar kinderen welkom zijn. Laten we werk maken van de rookvrije generatie.

Motie samen op weg naar een [Rookvrije Generatie](#)

2. Wonen voor iedereen

Er wordt druk gebouwd en er zitten meerdere plannen in de pijpleiding, waarmee er honderden woningen bijgebouwd gaan worden de komende jaren. Toch blijven de woningprijzen ons zorgen baren. Er zijn te weinig betaalbare woningen in Halderberge. De gemiddelde WOZ-waarde in Halderberge ligt nu op [381.000 euro](#). Een koopwoning voor modale inkomens is bijna niet meer mogelijk. Dit raakt alle soorten huishoudens: starters, gezinnen en ouderen.

Ook in Halderberge zou in de hele gemeente ten minste 30% van de woningen moeten bestaan uit sociale huurwoningen. Verdeeld over alle dorpen en wijken, maar nooit meer dan 50% per buurt.

D66 Halderberge wil aandacht blijven vragen voor CPO-projecten (collectief particulier opdrachtgeverschap). In Hoeven zijn er al twee succesvolle projecten geweest en vorige week was de loting voor CPO-project Linde Joannes in Oud Gastel. Met dit soort projecten trek je vooral lokale mensen en geef je hen de mogelijkheid zelf te bepalen waar ze hun bouwbudget aan uitgeven. Hierdoor is het vaak mogelijk om tegen lagere kosten een eigen woning te realiseren. We roepen het college op de inzet van CPO projecten te blijven promoten en bij ten minste elk groot nieuwbouwplan dit in te passen.

Vraag aan portefeuillehouder: Kan het college toezeggen dat bij tenminste elk groot nieuwbouwplan actief ruimte wordt gereserveerd voor CPO-projecten?

3. Sterk bestuur voor iedereen

Voor D66 Halderberge is een sterk bestuur een bestuur dat open en transparant is. En nu staan we hier in onze gerenoveerde raadzaal met een nieuwe technische installatie, zodat onze inwoners de vergaderingen nog laagdrempeliger kunnen volgen vanuit huis. Dit vinden wij een goede ontwikkeling.

Opvang asielzoekers

Een sterk bestuur praat en overlegt met inwoners, weet wat er speelt en houdt zo veel mogelijk rekening met de inwoners. Toch zijn er ook uitdagingen waar niet elke inwoner op zit te wachten. Denk hierbij aan de 100 asielzoekers die Halderberge vanaf 1 juli 2025 moet kunnen huisvesten. Nu het COA niet akkoord is gegaan met het voorstel voor huisvesting aan de Oude Roosendaalsebaan in Oud Gastel, moeten we op zoek naar een nieuwe locatie.

D66 Halderberge vindt dat de gemeente samen met inwoners naar oplossingen moet zoeken, zodat er meer draagvlak ontstaat. Ook vinden we dat er juist nu doorgepakt moet worden, zodat we regie kunnen houden over hoe en waar we asielzoekers willen huisvesten en niet straks voor een voldongen feit staan als het COA zelf actie onderneemt.

Ga in gesprek met inwoners, samenstichtingen en ondernemers.

- Zoek bijvoorbeeld naar een win-winsituatie waar zowel de buurt als de asielzoekers profiteren van een AZC. Denk hierbij aan [Plan Einstein](#) in Utrecht waar asielzoeker en inwoners samen leven, samen leren en samen werken.
- Houdt het kleinschalig. Dit zorgt voor meer draagvlak. Beter om 10 à 30 mensen op te vangen per dorpskern, dan op één plek 100 of meer.
- Kijk of er economische integratie mogelijk is. Een voorbeeld is '[In de zorg, uit de zorgen](#)' in Zuid-Limburg, waar asielzoekers een opleiding krijgen tot zorgmedewerker. Dit zou je ook kunnen opzetten voor kansrijke asielzoekers.

Kijk ook wat er op deze gebieden mogelijk is in de regio, zodat we het als regio samen kunnen oppakken. Betrek daarnaast lokale verenigingen of initiatieven, zoals sportclubs die kunnen helpen bij integratie.

D66 Halderberge vindt het belangrijk dat de gemeente eerlijk en tijdig communiceert met inwoners over locaties en plannen. Het college heeft aangegeven na de zomervakantie hierop terug te komen.

Vraag aan portefeuillehouder: Op welke wijze en op welk moment wordt de raad actief betrokken bij de besluitvorming over nieuwe locaties voor asielopvang, zodat we als raad onze kaderstellende en controlerende rol hierin goed kunnen vervullen?

Burgerparticipatie

D66 Halderberge zou insprekers meer willen betrekken bij een commissievergadering. Nu kunnen zij slechts 5 minuten inspreken en kunnen er door commissieleden vragen gesteld worden. Wat ons betreft moet er gekeken worden of dit verruimd kan worden.

Motie insprekers commissievergadering

We vinden het belangrijk dat inwoners bij lokale besluitvorming betrokken worden. Dat geldt ook voor onze jeugd. D66 Halderberge is voorstander om jongeren vanaf groep 7 jaarlijks bij de politiek te betrekken in welke vorm dan ook, waarbij ook de kinderburgemeester weer terug mag keren. We zullen op een later moment hierop terugkomen.

Tot slot

We kunnen natuurlijk niet om de financiën heen. Het ravijnjaar waar iedereen het over had is aanstaande en lijkt voor Halderberge mee te vallen. Wel is hiervoor in de begroting een extra OZB-verhoging nodig van 3%, anders zouden we bijna 3 ton in de min gaan. Deze extra OZB-verhoging roept toch ook wel vraagtekens op. Immers in het bestuursakkoord staat dat we één van de goedkopere woongemeenten van de regio willen blijven en in bijna elk verkiezingsprogramma, ook bij ons, stond dat we de OZB niet willen verhogen. D66 Halderberge is dus tegen een extra verhoging van de OZB.

Uit de afgelopen jaren is keer op keer gebleken dat het resultaat in grote mate beïnvloed wordt door incidentele meevallers en het uitstellen van projecten. Hierdoor vielen de financiële kengetallen elke jaar gunstiger uit dan begroot.

Als we naar de getallen kijken, dan concluderen we dat de gemeente Halderberge financieel gezond is en tegelijkertijd moeten we goed opletten om dit zo te houden. We blijven dit natuurlijk kritisch volgen.

Dit zijn de laatste algemene beschouwingen voor de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar. We zijn lokaal druk bezig met het verkiezingsprogramma. Thema's als onderwijs, wonen, klimaat en gezondheid zullen hier een belangrijke rol spelen.

In Halderberge geldt voor ons nog steeds: we laten iedereen vrij, maar niemand vallen.

Fractie D66 Halderberge,

Mark Buijs, Frits Harteveld, Geertien Stuit en Cees van Rees